

Багыш Айыл өкмөтү

2012-ЖЫЛЫГА КАРАТА БЮДЖЕТТИН БОЛЖОЛДУУ АТКАРЫЛЫШЫ БОЮНЧА МААЛЫМАТ 52 802,4 МИҢ СОМ (ТРАНСФЕРТТЕРДИ ЭСКЕ АЛГАНДА)

Эмне үчүн айыл өкмөттүн ар бир тургуну бюджет жөнүндө билүүгө тийиш?

Бюджет бул жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы тарабынан жүргүзүлгөн эң маанилүү документ болуп саналат. Бул иштин финансылык планы. Ал абдан натыйжалуу болушу үчүн, жарандар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын расмий адамдары бюджет кантип кабыл алынат жана аткарылаарын түшүнүүгө тийиш. Себеби, бюджетти түзүүдө дайыма ресурстардын чектелгендиги келип чыгат. Бул болсо каржылоонун артыкчылыктарын тандоо зарылдыгын билдирет. Ошондуктан бюджет - жөн гана финансылык план эмес, бул муктаждыктардын чектелбегендигиндеги ресурстар чектелгендик принципине негизделген артыкчылыктарды чагылдыруучу план. Эгер өзүндүн бюджетин жөнүндө баарын билсең, акчаны кайсы жакка сарптоо жөнүндө чечимди кабыл аласың. Андыктан бюджет – бул салык төлөөчүлөрдүн акчасы, башкача айтканда бардык жарандардын, ошондуктан ар бир адам тандоого катыша алышат. Ошондуктан өзүңөрдүн бюджет жөнүндө билүү- өзүңдүн айыл өкмөтүнүн проблемаларын чечүүнүн биринчи кадамы дегендикти билдирет.

АЙЫЛ ӨКМӨТҮ ЖӨНҮНДӨ ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

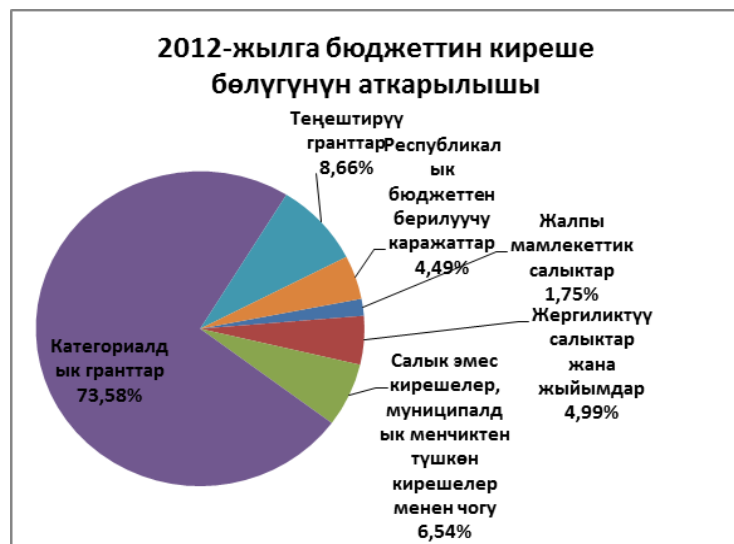
Айыл Өкмөттүн калкы болжолдуу түрдө **3518 кожолук, 19 516 кишини** түзөт. Айыл Өкмөттүн муниципалдык менчигине **11** кыймылсыз мүлк жана инфраструктура объектилери бар. Муниципалдык менчиктин курамына атуулдардын жашоосуна керектүү төмөнкүдөй объектилер кирет: мектептер, бала-бакчалар, административдик имараттар, жолдор, коммуникациялар жана башкалар.

2012-ЖЫЛДЫН КИРЕШЕ БӨЛҮГҮНҮН АТКАРЫЛЫШЫ

Мыйзамдарга ылайык жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын бюджеттеринин кирешелери төмөнкүлөрдөн турат:

- 2012-каржы жылына карата республикалык бюджет тууралуу мыйзамдын негизинде бекитилген өлчөмдүрдүн негизиндеги жалпы мамлекеттик салыктардын бөлүштүрүү;
- жергиликтүү салыктар жана жыйымдар;
- салык эмес төлөмдөр;
- категориалдык гранттар;
- тендештирүүчү гранттар;
- стимулдаштыруу гранттар;
- республикалык бюджеттен берилген каражаттар.

Багыш айыл өкмөтүнүн 2012-жылга карата бюджеттин аткаруусуна көңүл бурсак, 2012-жылы салыктык жана салыктык эмес каражаттардын жалпы өлчөмү айыл өкмөтү боюнча **52 802,4 миң сомду** түздү, анын ичинде жалпы мамлекеттик салыктар **921,7 миң сомду**, жергиликтүү салыктар **2 633,4 миң сомду**, салыктык эмес каражаттар **3 454,2 миң сом**, категориалдык грант **38 853,3 миң сом**, теңдештирүү грант **4 571,0 миң сом** жана республикалык бюджеттен болгон башка трансферттер (мугалимдердин жана бюджеттик мекемелердин кызматкерлеринин эмгек акысынын көбөйүшү, электр энергия жана жылытууга берилген каражаттар) **2 368,4 миң сомго** аткарылды.

Өзүнүздөр байкагандай Айыл өкмөтүнүн бюджетинин негизин түзүүчү эң маанилүү салык түрлөрү болуп жер салыгы болуп саналат. Жер салыгынан түшкөн кирешелер **1 251,6 миң сом**, мүлккө болгон салык – **991,6 миң сом**ду жана атайын каражаттар **2 149,2 миң сом** түздү. Андан тышкары, биздин бюджет өзүн өзү толук камсыздай албагандыктан республикалык бюджеттен трансферттерди алабыз. Трансферттер максаттуу болгондуктан аларды биз максатталган чыгашалардан башка эч жака жумшай албайбыз. Ошондо биздин жергиликтүү бюджеттин өзүнүн кирешеси **7 009,7 сом**ду гана түзөт, ал эми

республикалык бюджеттен түшкөн трансферттерди жана башка каражаттар **45 792,7 миң сом**ду түзөт. Ошондо жергиликтүү бюджеттин жалпы кирешеси **52 802,4 миң сом**ду түзөт.

2012-ЖЫЛДЫН ЧЫГАША БӨЛҮГҮНҮН АТКАРЫЛЫШЫ – 51 870,9 МИҢ СОМ

Чыгашалар негизинен төмөнкү сфераларга багытталган: билим берүү – **44 585,9 миң сом** (жалпы чыгашалардын 86 %), жергиликтүү башкаруу органдарын тейлөө – **6 086,5 миң сом** (жалпы чыгашалардын 11,7%), социалдык камсыздоо – **66,0 миң сом** (0,1%), маданият жана спорт – **527,9 миң сом** (жалпы чыгашалардын 1,2%), Эми ушул сарпталган чыгашаларды жакындан карап көрөлү.

МАМЛЕКЕТТИК КЫЗМАТТАР ЖАНА ТуРАК ЖАЙ ЧАРБАСЫ – 6 086,5 МИҢ СОМ

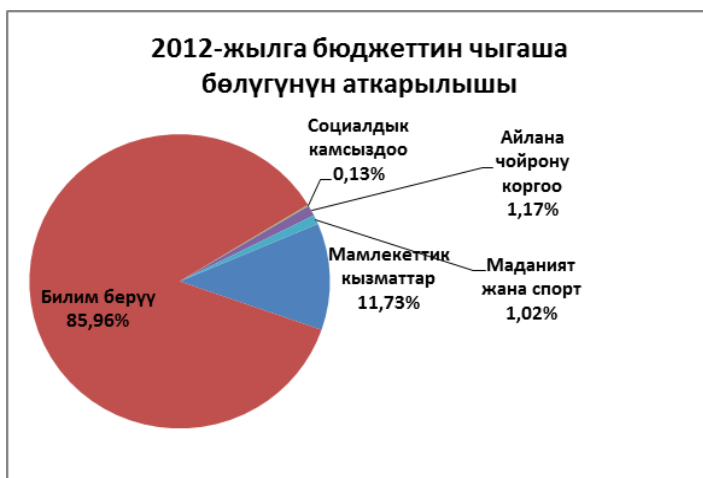
2012-жылдын бюджетинен башкаруу органдарын каржылоого **6 086,5 миң сом** сарпталды:

Эмгек акы фондусу **2 488,3 миң сом**, социалдык фондго чегерүүлөр **370,3 миң сом**, кызматтык женил автотранспортту колдонууга **126 миң сом**, кызмат сапарларга кеткен чыгымдар **114 миң сом**ду, коммуналдык кызматтар үчүн акы төлөө **85,5 миң сом**, ар кандай жабдуу алуу үчүн **41 миң сом**, **389,5 миң сом**го айыл өкмөттүн имаратын ондоого жумшалды. Андан тышкары жабдууларды жана материалдарды алууга (кагаз, калемсап, жана башка күнүмдүк чыгымдар) **250 миң сом** сарпталды. Ар-турдуу башка чыгымдарга **2 054,4 миң сом** (көчө жолдорду ондоо **106 миң сом**, айыл өкмөтүнүн терезелерине **178 миң сом**, соцфондго болгон карызды төлөө **324,7 миң сом** электроэнергия **157,4 миң сом**, арыктарды тазалоо **370 миң сом**, белгилүү даталарды өткөрүү **544,3 миң сом**, проектилерди колдоого салым **254 миң сом**, калгандары канцтоварларга, Аксакалдар кенешине ж.б жумшалды)

БИЛИМ БЕРҮҮ – 43 487,7 сом

Багыш айыл өкмөтүнүн билим берүү мекемелеринин курамына 10 бюджеттик мекеме, анын ичинде 7 орто мектеп, 1 балдар бакчасы, 3 мектептик эмес мекемелер кирет. Бул мекемелердин иштешине 2012-жылда **44 585,9 миң сом** каражат сарпталды.

Эмгек акы фондусуна **33 183,5 миң сом** эсебинде каражат жумшалды, социалдык чегерүүлөр **5 669,8 миң сом**. Билим берүү чөйрөсүндө иштегендердин саны 386. Билим берүү чөйрөсүндө иштеген мамлекеттик жумушчулардын орточо эмгек акысы **7 000 сом**ду түзөт.

Тамак-ашка **2 155,5 миң миң сом** бөлүндү. Сууга, электр энергиясына, жылытууга таш көмүр алууга жана телефонго **1 245,3 миң сом** сарпталды, андан тышкары **516,5 миң сомго** мектептерди окуу жылына даярдоого (сырдап жана актоо) сарпталды, ар кандай жабдуу алуу үчүн **250 миң сом**, керектүү күнүмдүк чыгымдарга **316,9 миң сом** (кагаз, калемсап, компьютерлерди ондотуу, картиджерди толтуруу, жана башка күнүмдүк чыгымдар).

СОЦИАЛДЫК КАМСЫЗДОО- 66,000 миң сом

«Калкка берилүүчү жеңилдиктер» статьясынын чыгымдары үчүн **48,5 миң сом** бөлүнгөн. Афган согушуна катышкандарга **12 миң сомдон** төлөнүп берилди. Бул статья боюнча да ден соолугу начар адамдарга, бейтапканага барганга жана даары дармектерине **5,5 миң сом** сарпталды

МАДАНИЯТ ЖАНА СПОРТ – 527, 9 миң сом

2012-жылдын бюджетинде айыл өкмөттүн маданият жана спорт мекемелери үчүн, маданий жана спорт иш-чаралары өткөзүү үчүн 672,8 миң сом сарпталган. Маданият мекемелерине төмөндүгүлөр кирет: маданият үйү жана китепкана. Эмгек акы фондусуна жумушчу бирдиги үчүн **433,0 миң сом** бөлүнгөн, социалдык фондко чегерүүлөр **74,9 миң сом**, башка тейлоо кызматтарына 14 миң сом сарпталды.

Кирешенин аталышы	2012-жыл аткарылышы	% менен
Жалпы мамлекеттик салыктар	921,7	1,7%
Жергиликтүү салыктар жана жыйымдар	2633,4	5,0%
Салык эмес кирешелер, муниципалдык менчиктен түшкөн кирешелер менен чогуу	3454,2	6,5%
Категориалдык гранттар	38853,3	73,6%
Теңештирүү гранттар	4571,0	8,7%
Республикалык бюджеттен берилүүчү каражаттар	2368,4	4,5%
Жалпы киреше	52802,0	100,0%

Кирешенин аталышы	2012-жыл аткарылышы	% менен
Жалпы мамлекеттик салыктар	921,7	1,7%
Жергиликтүү салыктар жана жыйымдар	2633,4	5,0%
Салык эмес кирешелер, муниципалдык менчиктен түшкөн кирешелер менен чогуу	3454,2	6,5%
Категориалдык гранттар	38853,3	73,6%
Теңештирүү гранттар	4571,0	8,7%
Республикалык бюджеттен берилүүчү каражаттар	2368,4	4,5%
Жалпы киреше	52802,0	100,0%

Кирешенин аталышы	2012-жыл аткарылышы	% менен
Жалпы мамлекеттик салыктар	921,7	1,7%
Жергиликтүү салыктар жана жыйымдар	2633,4	5,0%
Салык эмес кирешелер, муниципалдык менчиктен түшкөн кирешелер менен чогуу	3454,2	6,5%
Категориалдык гранттар	38853,3	73,6%
Теңештирүү гранттар	4571,0	8,7%
Республикалык бюджеттен берилүүчү каражаттар	2368,4	4,5%
Жалпы киреше	52802,0	100,0%

Чыгашанын аталышы	2012-жыл аткарылышы	% менен
Мамлекеттик кызматтар	6086,5	11,73%
Билим берүү	44585,9	85,96%
Социалдык камсыздоо	66,0	0,13%
Айлана чойрону коргоо	604,6	1,17%
Маданият жана спорт	527,9	1,02%
Жалпы чыгашалар	51870,9	100,00%

Чыгашанын аталышы	2012-жыл аткарылышы	% менен
Мамлекеттик кызматтар	6086,5	11,73%
Билим берүү	44585,9	85,96%
Социалдык камсыздоо	66,0	0,13%
Айлана чойрону коргоо	604,6	1,17%
Маданият жана спорт	527,9	1,02%
Жалпы чыгашалар	51870,9	100,00%

Чыгашанын аталышы	2012-жыл аткарылышы	% менен
Мамлекеттик кызматтар	6086,5	11,73%
Билим берүү	44585,9	85,96%
Социалдык камсыздоо	66,0	0,13%
Айлана чойрону коргоо	604,6	1,17%
Маданият жана спорт	527,9	1,02%
Жалпы чыгашалар	51870,9	100,00%